

Bruxelles, den 18.12.2020
COM(2020) 846 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Henstillinger til medlemsstaterne med henblik på deres strategiske planer under den
fælles landbrugspolitik**

{SWD(2020) 367 final} - {SWD(2020) 368 final} - {SWD(2020) 369 final} -
{SWD(2020) 370 final} - {SWD(2020) 371 final} - {SWD(2020) 372 final} -
{SWD(2020) 373 final} - {SWD(2020) 374 final} - {SWD(2020) 375 final} -
{SWD(2020) 376 final} - {SWD(2020) 377 final} - {SWD(2020) 379 final} -
{SWD(2020) 384 final} - {SWD(2020) 385 final} - {SWD(2020) 386 final} -
{SWD(2020) 387 final} - {SWD(2020) 388 final} - {SWD(2020) 389 final} -
{SWD(2020) 390 final} - {SWD(2020) 391 final} - {SWD(2020) 392 final} -
{SWD(2020) 393 final} - {SWD(2020) 394 final} - {SWD(2020) 395 final} -
{SWD(2020) 396 final} - {SWD(2020) 397 final} - {SWD(2020) 398 final}

DA

DA

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	FRA DEN EUROPÆISKE GRØNNE PAGT TIL DE STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK	2
2.	HENSTILLINGER TIL DE STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK.....	4
2.1.	Fremme en intelligent, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarer sikkerheden	4
2.2.	Styrke miljøbeskyttelsen og klimaindsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamålsætninger	7
2.3.	Styrkelse af den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne og håndtering af samfundsmæssige problemer	12
2.4.	Fremme og deling af viden, innovation og digitalisering i landbruget og landdistrikterne	15
3.	PÅ VEJ MOD VELEGNEDE STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK.....	17
3.1.	Integrering af den grønne pagt i de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik	17
3.2.	Udarbejdelse af effektive strategiske planer under den fælles landbrugspolitik	18
3.3.	Styrkelse af partnerskabsprincippet.....	18

1. FRA DEN EUROPÆISKE GRØNNE PAGT TIL DE STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

I den **europæiske grønne pagt** udstikkes kursen for, hvordan Europa senest i 2050 skal blive det første klimaneutrale kontinent. Den kortlægger en ny, bæredygtig og inklusiv vækststrategi, som skal sætte gang i økonomien, forbedre folkesundheden og livskvaliteten og værne om naturen, uden at nogen lades i stikken. For at komme i gang vedtog Europa-Kommissionen i 2020 **jord til bord-strategien**¹, **EU's biodiversitetsstrategi for 2030**² og **2030-klimaplanen**. Disse vigtige strategiske dokumenter beskriver nøje udfordringerne ved at skabe bæredygtige fødevarer-systemer, anerkende den ubrydelige forbindelse mellem sunde mennesker, sunde samfund og en sund planet, lette overgangen til sundere og bæredygtige kostvaner og gøre fremskridt med hensyn til at bringe naturen tilbage i vores liv.

I den forbindelse vil den **fælles landbrugspolitik** yde et afgørende bidrag til at styre overgangen til et bæredygtigt fødevarer-system og styrke de europæiske landbrugeres indsats for at bidrage til EU's klimamål og beskytte miljøet. De fremtidige **strategiske planer under den fælles landbrugspolitik**, som udarbejdes af medlemsstaterne og vedtages af Kommissionen efter en omhyggelig vurdering, skal gennemføre instrumenterne under den fælles landbrugspolitik (direkte betalinger, udvikling af landdistrikterne og sektorspecifikke interventioner) og **opfylde målsætningerne for den fælles landbrugspolitik og ambitionerne i den europæiske grønne pagt med dens detaljerede strategier på en helhedsorienteret måde**.³

Kommissionen forpligtede sig i maj 2020 til at udarbejde **henstillinger til hver medlemsstat om de *ni specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik*, før de formelt forelægger udkastet til strategiske planer med særlig fokus på at nå målene i den grønne pagt, i jord til bord-strategien og i biodiversitetsstrategien for 2030**.⁴ Rådet for Den Europæiske Union gav i sine konklusioner om jord til bord-strategien udtryk for, at det så frem til forelæggelsen af disse henstillinger og mente, at de *kunne tjene som yderligere vejledning for udarbejdelsen af de strategiske planer*⁵.

Kommissionen har analyseret situationen i de forskellige medlemsstater med hensyn til de *ni specifikke målsætninger* under den fremtidige fælles landbrugspolitik og den tværgående målsætning om viden, innovation og digitalisering på grundlag af den seneste tilgængelige dokumentation og, hvor det er relevant, under hensyntagen til yderligere oplysninger fra medlemsstaterne. Denne analyse omfatter også en vurdering af situationen i hver medlemsstat i lyset af dens bidrag til hver enkelt ambition og hvert enkelt **mål i den europæiske grønne pagt**, dvs. målene vedrørende anvendelse af og risici ved pesticider, salg af antimikrobielle stoffer, tab af næringsstoffer (reduktion af overdreven brug af gødning), areal med økologisk landbrug, meget forskelligartede landskabstræk i landbrugsområder og adgang til hurtigt bredbåndsinternet i landdistrikterne.

¹ COM(2020) 381.

² COM(2020) 380.

³ Se [Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene](#) SWD(2020) 93 final om *analyse af forbindelserne mellem reformen af den fælles landbrugspolitik og den grønne pagt*.

⁴ Se fodnote 1.

⁵ Rådets konklusioner om jord til bord-strategien, vedtaget den 19. oktober 2020 (12099/20).

På grundlag af denne analyse har Kommissionen udarbejdet **henstillinger til de 27 medlemsstater**, der er offentliggjort i form af 27 arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse. Henstillingerne har til formål at vise den retning, som de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik skal følge for at gennemføre de specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik med henblik på i fællesskab at bidrage til at nå målene i den grønne pagt. Disse henstillinger fastholder den foreslåede fleksibilitet for medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af den nye politiske ramme, men de identificerer centrale strategiske spørgsmål, der skal løses hurtigst muligt for hver enkelt medlemsstat, og giver vejledning i, hvordan de skal håndteres i de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik.

Den metode, som Europa-Kommissionen har fastlagt med henblik på at udvælge de relevante henstillinger, tager sigte på at munde ud i et **begrænset antal henstillinger for hver medlemsstat**, så de vigtigste prioriteter let kan identificeres i hvert enkelt tilfælde. For så vidt angår de politikområder, der er mere relevante for opfyldelsen af ambitionerne i den europæiske grønne pagt, har Kommissionen desuden vurderet situationen i hver enkelt medlemsstat⁶ i lyset af EU's mål og derved taget hensyn til den indsats, der er nødvendig for at bidrage til den fælles ambition.

Henstillingerne skelner mellem de bestræbelser, som medlemsstaterne skal gøre, og anerkender de økonomiske, miljømæssige og sociale dimensioner af bæredygtighed med henblik på at tilskynde til innovative tilgange for at sikre, at de fremtidige strategiske planer under den fælles landbrugspolitik giver effektive løsninger på de udfordringer, der ligger forude, på en integreret og territorielt afbalanceret måde. Medlemsstater, der allerede klarer sig godt på politikområder som økologisk landbrug eller dyrevelfærd, opfordres til at fortsætte disse positive tendenser.

Disse henstillinger rettes til medlemsstaterne inden for rammerne af en **struktureret dialog**. Sammen med andre relevante overvejelser vil Kommissionen anvende dem i sin vurdering af de strategiske planer, når medlemsstaterne formelt har forelagt dem, på grundlag af de kriterier, der er fastsat i artikel 106 i udkastet til forordningen om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik. Kommissionen vil fremsætte bemærkninger til medlemsstaterne som led i godkendelsesprocessen for deres strategiske planer. Kommissionen vil på tidspunktet for godkendelse og ændring af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik kontrollere den overordnede sammenhæng mellem planerne og den grønne pagts mål og målsætninger.

⁶ De data, der anvendes til denne vurdering, fremgår af bilagene til denne meddelelse: Bilag I viser referenceværdierne for de kvantitative mål under den grønne pagt (som defineret i jord til bord-strategien og biodiversitetsstrategien). Bilag II viser udviklingen i drivhusgasemissioner fra landbrug og arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug i EU.

2. HENSTILLINGER TIL DE STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

Dette afsnit indeholder et sammendrag af henstillingerne til medlemsstaterne med fokus på de overordnede målsætninger, der er defineret i forslaget til forordningen om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik, og som vedrører de økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer i landbruget, spørgsmål vedrørende fødevarer og landdistrikter samt viden, innovation og digitalisering⁷. Det indeholder også yderligere elementer til alle medlemsstaterne, som er vigtige for udarbejdelsen af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik.

2.1. Fremme en intelligent, robust og modstandsdygtig landbrugssektor og dermed garantere fødevarerens sikkerhed

Nøgletal for EU's landbrug og landdistrikter:

— 10,3 mio. bedrifter, der driver 157 mio. hektar (38 % af EU's landareal), hvilket giver 8,8 mio. fuldtidsbeskæftigede (2016, 2019)

— 403 mia. EUR i samlet landbrugsproduktion (2018) og bidrag til et overskud i handelen med landbrugsfødevarer på 60 mia. EUR (2019)

— 6,2 mio. bedrifter modtager direkte støtte (2018). 80 % af betalingerne går til 20 % af støttemodtagerne

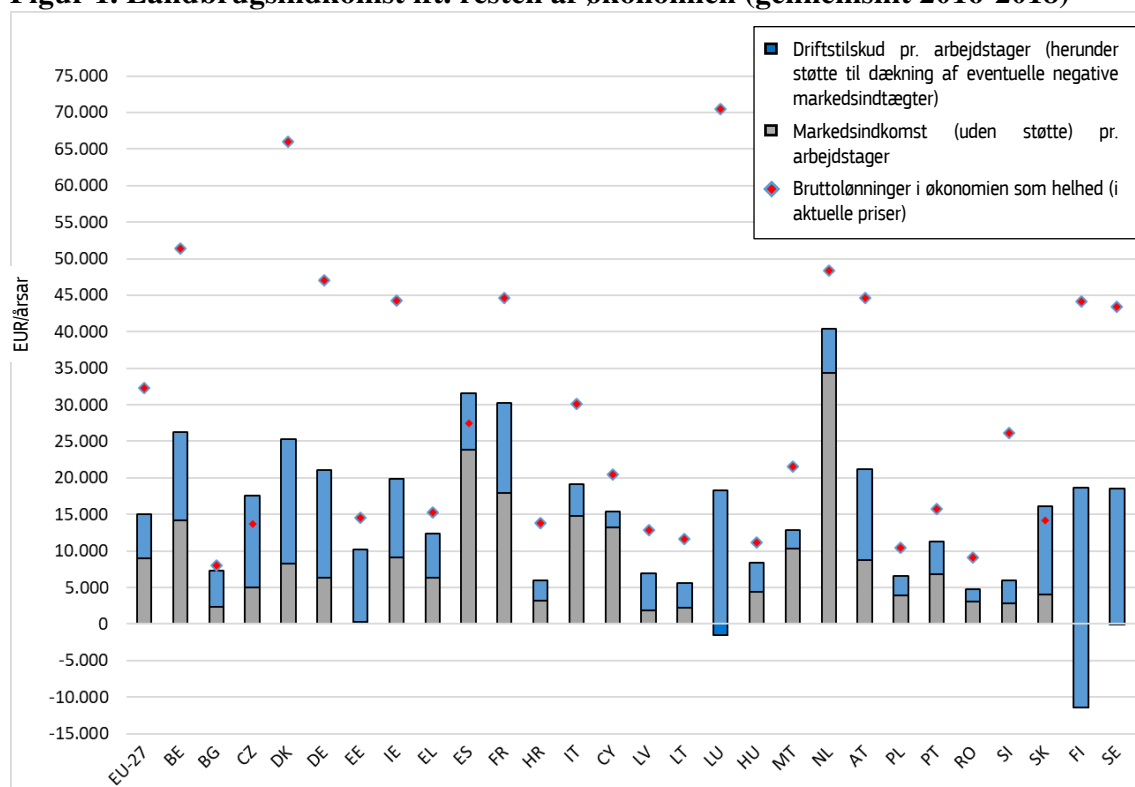
— Landbrugsindkomsten i EU svarer til 47 % af bruttolønningerne i EU's økonomi (2017).

Som nævnt i jord til bord-strategien kræver den fremskyndede omstilling af landbrugsproduktionen, som er nødvendig for at opbygge bæredygtige fødevarer-systemer, en økonomisk levedygtig og modstandsdygtig landbrugssektor i EU. Analysen viser, at der trods forskellene mellem medlemsstaterne er behov for at tackle nogle centrale økonomiske udfordringer i de fleste medlemsstater for at fremskynde den grønne omstilling af europæisk landbrug og skabe **nye forretningsmuligheder**. Landbrugernes evne til at udnytte sådanne muligheder vil i høj grad afhænge af deres bedrifts økonomiske bæredygtighed.

Landbrugsindkomsten er fortsat lav og ligger under gennemsnittet for resten af økonomien i næsten alle medlemsstater på trods af den landbrugskonsolideringsproces, der har været i gang i flere årtier. Landbrugsindkomsterne varierer betydeligt mellem regioner, bedriftsstørrelser og sektorer. Der er imidlertid gentagne gange blevet peget på to problemer i medlemsstaterne. For det første behovet for at tage hånd om små og mellemstore familielandbrugs indkomst og dem, der er beliggende i områder med naturbetingede begrænsninger. For det andet forventes der fortsat stor volatilitet i indtægterne på kort og mellemlang sigt, hovedsagelig som følge af markedernes åbenhed og de tiltagende klimabetingede ekstreme vejrforhold.

⁷ Henstillingerne er opstillet i overensstemmelse med de ni specifikke målsætninger, der foreslås i artikel 6 i forslaget til forordning om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik (COM(2018) 392 final). Disse målsætninger vedrører de økonomiske, miljømæssige og sociale dimensioner af bæredygtighed som afspejlet i de overordnede målsætninger i artikel 5 i ovennævnte lovgivningsforslag. Der lægges desuden særlig vægt på den tværgående målsætning om viden, innovation og digitalisering.

Figur 1. Landbrugsindkomst ift. resten af økonomien (gennemsnit 2016-2018)⁸

Bemærk: indkomstindikator = landbrugets nettoindkomst + løn. Driftstilskuddene dækker ikke blot direkte betalinger, men også alle tilskud til udvikling af landdistrikterne med undtagelse af investeringsstøtte.

Driftstilskuddene dækker også eventuel national støtte og supplerende bevillinger. Kilde: Europa-Kommissionen⁹

En anden udfordring er den langsomme vækst og i nogle tilfælde endda stagnation i **landbrugets produktivitet** i mange medlemsstater. Dette forværres yderligere af, at omkostningerne er høje i nogle sektorer — især for arbejdskraft og jord. Produktivitetsvækst er afgørende for at bevare konkurrenceevnen og øge landbrugsindkomsten, samtidig med at der skal tages behørigt hensyn til positive miljø- og klimapåvirkninger. Det er derfor af afgørende betydning at sikre, at betingelserne for at fremme innovation og et højt uddannelses- og investeringsniveau i landbruget bevares og forbedres (navnlig i lyset af de miljømæssige udfordringer, der peges på i næste afsnit).

Endelig vil sektorens økonomiske bæredygtighed også afhænge af landbrugernes evne til at skabe og **erobre en større andel af merværdien i fødevarerforsyningskæden**. Samarbejde mellem landbrugere kan bidrage til stordriftsfordele og styrke deres

⁸ For LU, FI og SE er "markedsindkomsten", som er indkomsten fra landbrugsaktiviteter uden hensyntagen til eventuel offentlig støtte, negativ. Dette betyder, at salgsprovenuet i gennemsnit ikke dækker produktionsomkostningerne. I disse tilfælde dækker driftsstøtten denne negative markedsindkomst og udgør bedriftens nettoindkomst.

⁹ Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter. *Den fælles landbrugspolitik kontekstindikator C.25 for faktorindkomst i landbruget og den fælles landbrugspolitik kontekstindikator C.26 for virksomhedsindkomst i landbruget*. Indkomst baseret på EUROSTAT [[aact_eaa04](#)], [[aact_ali01](#)] og [[aact_eaa06](#)] med tillæg af aflønning af ansatte til virksomhedsindkomsten og divideret med det samlede antal årsarbejdsenheder. Bemærk: 2019-data er anslået. Gennemsnitslønnen i økonomien baseret på data fra EUROSTAT om tusind udførte arbejdstimer efter det indenlandske koncept for ansatte [[nama_10_a10_e](#)] og data fra EUROSTAT om "lønninger" [[nama_10_a10](#)]. Der bør udvises forsigtighed, når man sammenligner de absolutte niveauer for landbrugsfaktorindkomsten pr. ÅAE, da de påvirkes af forskellige beregninger afhængigt af nationale regler og ikke specifikt er udformet til at være sammenlignelige på tværs af landene.

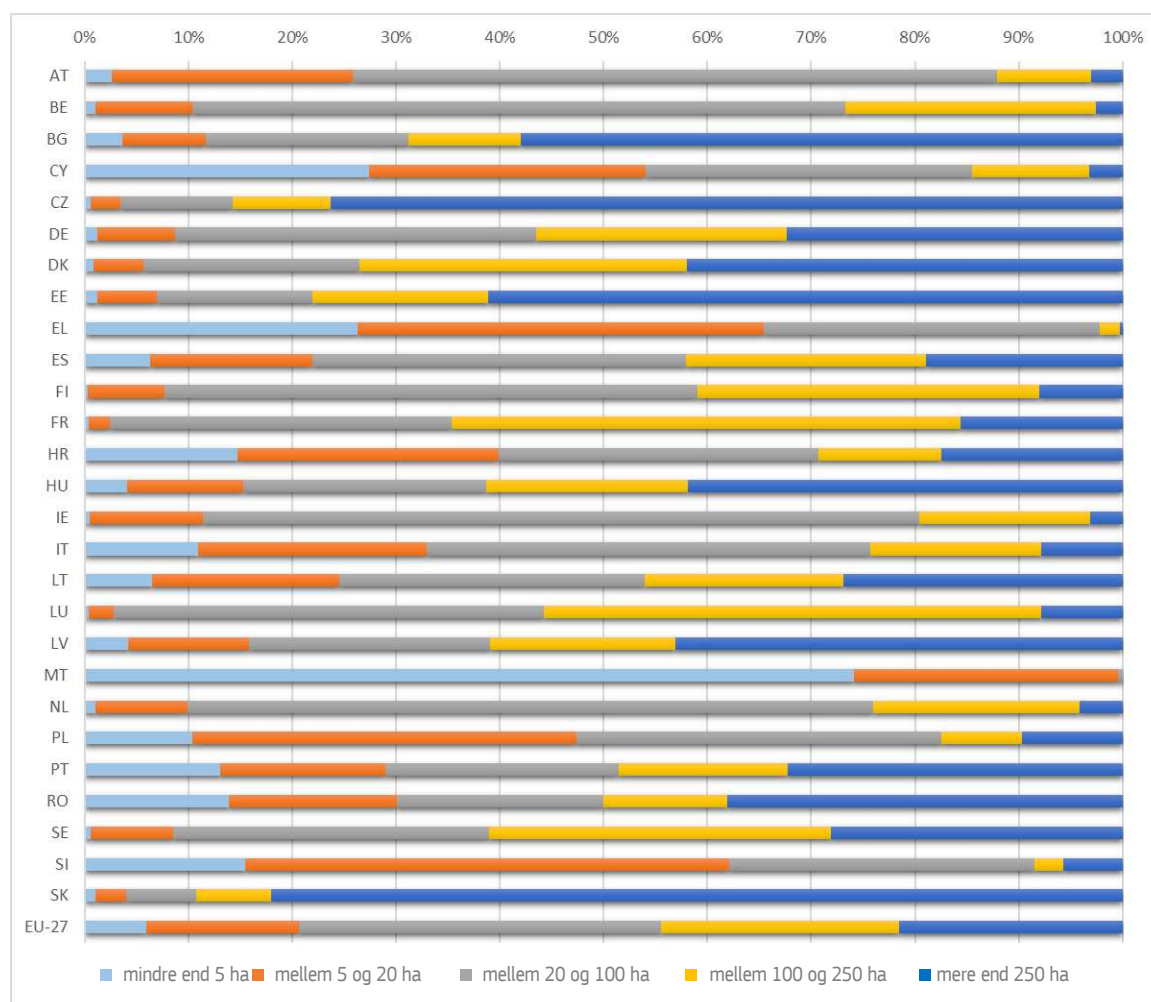
forhandlingsposition i fødevarekæden. I nogle sektorer og nogle medlemsstater er landbrugerne tilbageholdende med at indgå i vertikal integration eller øget samarbejde, f.eks. i producentorganisationer eller kooperativer.

Vejen frem

For at overvinde disse udfordringer og fortsætte overgangen til et bæredygtigt og modstandsdygtigt landbrug bør den fælles landbrugspolitik foranstaltninger fokusere på **omlægning og modernisering af landbruget**, forbedring af værdien, kvaliteten og den miljømæssige bæredygtighed af landbrugsprodukter og biobaserede produkter og incitamenter til samarbejde mellem landbrugere i fødevareforsyningskæden. Det er afgørende at styrke levedygtighed og modstandskraft over for trusler, der kan ramme økonomien, klimaet og biodiversiteten, da landbrugernes fremtidige udbytter i høj grad afhænger af deres evne til at håndtere et klima i forandring og sunde naturressourcer. Under covid-19-pandemien forsynede EU's landbrugsfødevaresystemer europæerne med sikre fødevarer af høj kvalitet, samtidig med at de var udsat for pres og udfordringer. Ikke desto mindre er der i den kommende beredskabsplan for at sikre fødevareforsyningen og fødevarer sikkerheden planlagt en nøjere gennemgang af EU's fødevaresystemers og navnlig landbrugenes modstandskraft.

I de fleste medlemsstater er der behov for at gøre fremskridt hen imod et mere **retfærdigt og målrettet system for direkte støtte**. Medlemsstaterne bør i højere grad imødekomme små og mellemstore bedrífers behov ved at mindske indkomstforskellene mellem de forskellige bedriftsstørrelser ved hjælp af de mekanismer, der muliggør en effektiv omfordeling, såsom lofter, nedsættelse af betalinger og navnlig ved anvendelse af supplerende omfordelingsindkomststøtte med henblik på bæredygtighed. En retfærdig støtte vil også i nogle medlemsstater indebære betydelige fremskridt i den interne konvergensproces. Desuden bør støtten også anvendes til at imødekomme bedrífers særlige behov i visse områder, f.eks. i områder med naturbetingede begrænsninger.

Figur 2. Andel af direkte betalinger efter bedriftstørrelse — regnskabsåret 2019

Kilde: Europa-Kommissionen. *Opdeling efter indkomststøtte*. Fordeling af direkte støtte til landbrugere — vejledende tal for regnskabsåret 2019.

Samtidig er der behov for at tilskynde til og lette landbrugernes brug af risikostyringsinstrumenter, støtte **investeringer i innovative løsninger** (f.eks. optimering af udnyttelsen af landbrugsprodukter og produktionsfaktorer i den cirkulære biobaserede økonomi) og forbedre **adgangen til finansiering** ved at udnytte mulighederne i politikken for udvikling af landdistrikterne mere effektivt.

Endelig skal bestræbelserne på at udvikle og styrke **producentsamarbejdet**, herunder via de nye værktøjer under de fremtidige **sektorprogrammer**, fortsætte, samtidig med at indsatsen for at forbedre gennemsigtigheden i forsyningskæden styrkes. Desuden kan potentialet for at øge landbrugsprodukternes merværdi også udnyttes gennem EU's **kvalitetsordninger**, navnlig i lyset af forbrugernes øgede bevidsthed om og efterspørgsel efter sundere og mere bæredygtige produkter og produktionsmetoder.

Alle disse værktøjer kan gennem en række tilgange og kombinationer sikre en forbedring af landbrugeres indkomster og levedygtighed og samtidig sikre en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne og et tilfredsstillende svar på de udfordringer, der følger af klimaændringer og biodiversitetstab. De nye strategiske planer under den fælles landbrugspolitik vil gøre det muligt for medlemsstaterne at skræddersy redskaberne til den specifikke situation i deres landbrugssektor (med forskellige landbrugsstrukturer og pedoklimatiske forhold), samtidig med at der sikres lige vilkår.

2.2. Styrke miljøbeskyttelsen og klimaindsatsen og bidrage til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamålsætninger

Nøgletal for EU's landbrug og landdistrikter:

— 8 % af landbrugsjorden dyrkes økologisk (2018)

— 10,1 % af EU's drivhusgasemissioner stammer fra landbruget (2018)

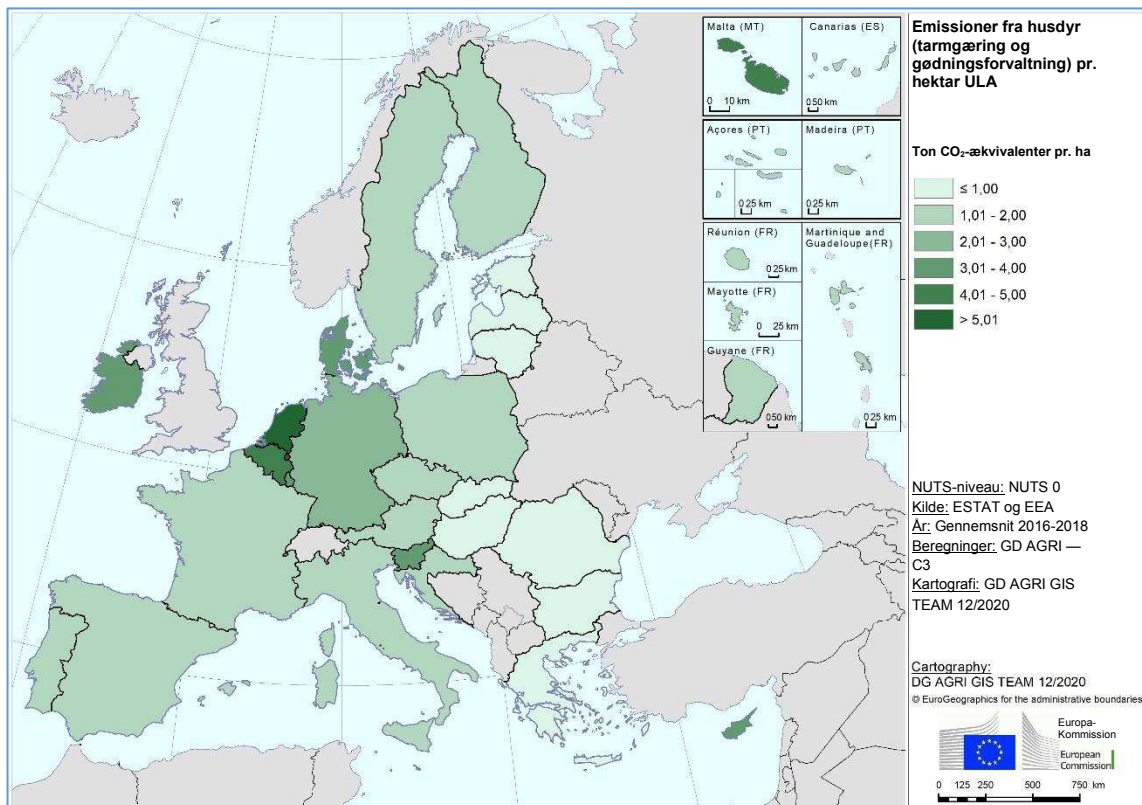
— 13,3 % af målestationerne for grundvand måler kvælstofkoncentrationer på mere end 50 mg/l (2012-2015)

— 12 % af de delvis naturlige levesteder, der er afhængige af landbrug, vurderes at være i "god" tilstand (2013-2018).

EU's landbrugssektor (og til en vis grad skovbrugssektoren) står fortsat over for og skaber betydelige miljø- og klimamæssige udfordringer.

I en situation, hvor Unionen har fastsat mere ambitiøse reduktionsmål for fremtiden, er faldet i **drivhusgasemissionerne** fra EU's landbrug stagneret i de seneste år og endda steget i nogle medlemsstater — enten fra husdyrhold eller jordbundsforvaltning. Desuden er **kulstofbindingen** i jord og skove faldet i de seneste år, og der er en stor risiko for kulstofftab fra visse jordtyper (især tørvemoser). Produktionen af **vedvarende energi** fra landbrug og skovbrug er stigende, hvilket til dels også øger konkurrencen om landbrugsjord og -produktion, men dette varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat. Der er også et stort uudnyttet potentiale for **energieffektivitet** i landbruget.

Kort 1. Drivhusgasemissioner fra husdyr og tarmgæring pr. produktionsfaktor i EU

I mellemtiden finder **klimaændringer og biodiversitetstab** sted, og landbruget er yderst sårbart over for virkningerne heraf (dårlig høst og skovdød som følge af tørke, storme, oversvømmelser eller udbrud af sygdomme eller skadegørere) og står over for klima- og miljørelaterede risici. EU-landene er i stigende grad opmærksomme på behovet for ikke blot at afbøde, men også **tilpasse sig** klimaændringerne og vende biodiversitetstabet. Det haster med at gøre en indsats på disse områder.

Selv om **skovarealet** i EU er stigende, og skove i dag dækker 45 % af EU's samlede landareal, er skovene i stigende grad belastet som følge af klimaændringerne. Andre belastninger stammer fra opgivelsen af landdistrikter, manglende forvaltning og fragmentering som følge af ændringer i arealanvendelsen, stigende forvaltningsintensitet som følge af stigende efterspørgsel efter træ, skovprodukter og energi, infrastrukturudvikling, urbanisering og inddragelse af jord. Der er behov for at øge både kvantiteten og kvaliteten af de europæiske skove i betragtning af den afgørende rolle, de spiller for biodiversiteten, bioøkonomien og for at opnå kulstofneutralitet senest i 2050.

Trods de betydelige forbedringer, der er konstateret i de seneste år¹⁰, er der tydeligvis stadig udfordringer med hensyn til **forvaltning af naturressourcer**. Landbruget er en central udleder af **ammoniak**, en gas, som er et særligt skadeligt luftforurenende stof og

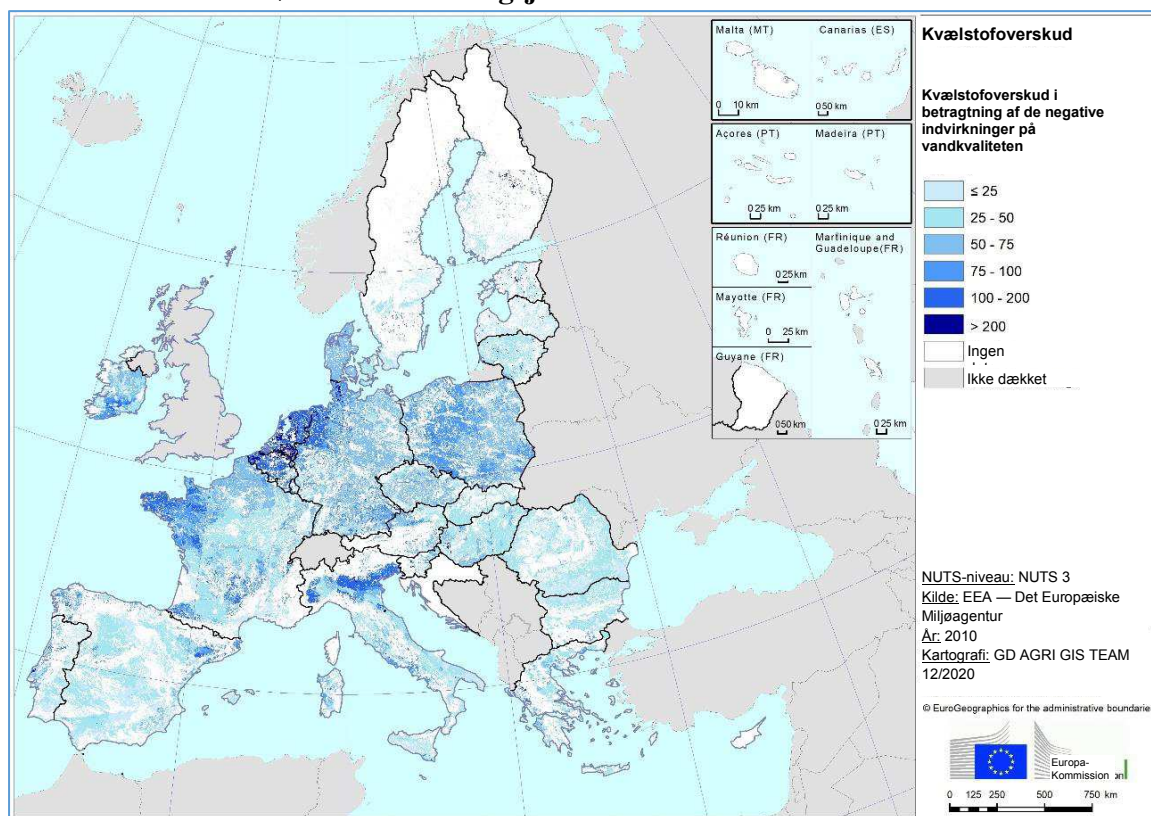
¹⁰ Ammoniakemissionerne er f.eks. faldet med 26 % fra 1990 til 2018 (Kilde: EEA), anslået jorderosion som følge af vand reduceret med gennemsnitligt 9,5 % i EU i løbet af det seneste årti og med 20 % for agerjord (Kilde: Panagos, et al., 2015, <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2015.08.012>). Koncentrationen af nitrat og fosfat i floder på EU-plan faldt med henholdsvis 9 % og 17 % i perioden 2006-2016 (gennemsnit over 3 år) (Kilde: EEA). Samtidig faldt forbruget af kvælstof- og fosforgødning en smule fra 2008 og 2018 (Eurostat (aei_fm_usefert)).

bidrager til forurening med partikler selv i byområder, og emissionerne er stigende i nogle medlemsstater — i visse tilfælde overskrider de lovbestemte grænser.

Nogle typer arealforvaltningspraksisser og ændringer i arealdække lægger et betydeligt pres på jordbundens sundhed og kvalitet. EU's landbrugsjord lider i stigende grad under erosion, sammenpresning, forurening, forsaltning, ørkendannelse og tab af organisk materiale i jorden og biodiversitet, om end ikke overalt i samme grad. Sådanne forringelsesprocesser fører også til betydelige tab af landbrugsudbyttet.

Trods visse fremskridt er forurening med **nitrater** fra landbruget fortsat en af de største belastninger af vandmiljøet. I mange regioner skaber overdreven tilførsel af kvælstof og fosfor fra husdyrgødning og uorganisk gødning (samt pesticider) problemer med vandforurening, biodiversitet og luftkvalitet. Mens situationen i nogle medlemsstater generelt er rimelig, er hotspots af dårlig kvalitet udbredt. Et stigende antal medlemsstater lider under **vandknaphed**, der ofte skyldes overdreven vandindvinding til landbruget. Klimaændringerne vil yderligere forværre problemet med vandtilgængelighed i mange regioner.

Kort 2. Kvælstoftilførsel til landbrugsjorden i EU

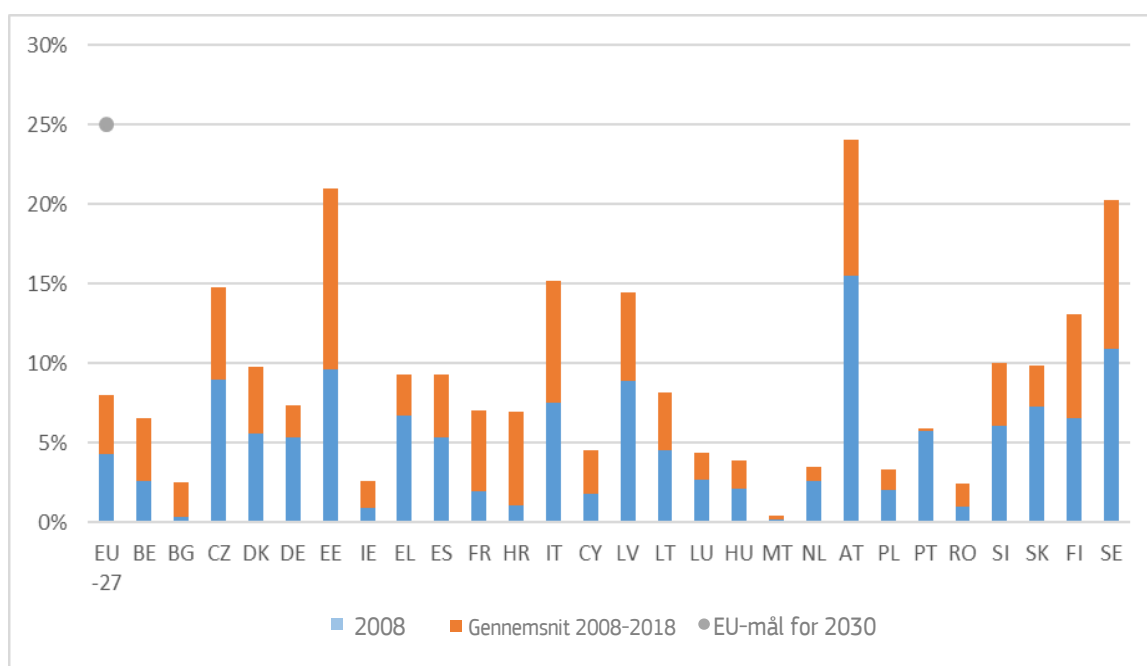

Kilde: EEA (2019)¹¹

¹¹ De Vries, W., P.F.A.M. Römkens J. Kros, J.C Voogd, G. Louwagie og L Schulte-Uebbing, 2019a. *Impacts of nutrients and heavy metals in European agriculture*. Den nuværende og kritiske tilførsel i betragtning af de negative konsekvenser for luft-, jord- og vandkvaliteten. ETS-/ULS-rapport (i pressen). Kvælstofoverskuddet (N) i EU-27 for 2010 er beregnet som den samlede tilførsel af N pr. gødningstype, husdyrgødning, slam, kvælstofbindende afgrøder og aflejring minus optagelsen af N efter modellen INTEGRATOR. Overskridelserne af den kritiske tilførsel af N til landbrugsjorden i EU-27 for 2010 er beregnet som den samlede tilførsel af N fra gødning, husdyrgødning, slam, kvælstofbindende afgrøder og aflejring minus den kritiske tilførsel af N i betragtning af de negative indvirkninger på vandkvaliteten. Den kritiske tilførsel af N var baseret på en kritisk N-koncentration i afstrømningen af overfladevand på 2,5 mg N/l.

Med hensyn til **det store biodiversitetstab på landbrugsarealer** peger **dokumentationen** på et fortsat fald i EU i **bestandene af agerlandsfuglearter**, af **bestøvere** (afgørende for økosystemydelse) og i **statussen for levesteder for landbrugsområder**. Nogle landbrugshabitater, der i vid udstrækning er formet af landbruget, er af afgørende betydning for vilde dyr og planter. Problemet skyldes den høje landbrugsintensitet¹², utilstrækkelig forvaltning eller opgivelse af landbrugsjord. Intensivering af landbruget og konsolidering af landbrugsjord har i stigende grad bidraget til tabet af en meget betydelig andel af værdifulde **landskabstræk** (f.eks. levende hegn, blomsterbræmmer, damme, terrasser) samt braklagte arealer, græsarealer, der forvaltes ekstensivt, eller vådområder, som førhen var kendetegnende for landbrugslandskaberne. Blandt den stigende anvendelse af agroøkologiske metoder, der bidrager til at beskytte miljøet, har landbrugere i visse medlemsstater entusiastisk indført **økologisk landbrug**, men i andre medlemsstater er udbredelsen fortsat meget lav.

Figur 3. Økologisk landbrug i EU's medlemsstater (andel af udnyttet landbrugsareal, der er fuldt omlagt og under omlægning til økologisk landbrug)

Kilde: EUROSTAT [[org_cropar_h1](#)] and [[org_cropar](#)]¹³

Vejen frem

Generelt ligger løsningerne på mange af disse udfordringer i et **"mere intelligent", mere præcist og mere bæredygtigt landbrug**, som i højere grad trækker på viden og (digital) teknologi — til i fællesskab at producere flere private goder og offentlige miljøgoder med et lavere forbrug af input og færre negative eksterne effekter.

Dette bør bl.a. omfatte bedre **næringsstofforvaltning** og øget synergi mellem husdyr-, afgrøde- og skovbrugssektoren (til gavn for modvirkning af klimaændringer, luftkvalitet og biodiversitet), mere præcis og dermed **reduceret anvendelse af plantebeskyttelsesmidler** samt udvikling af alternative plantebeskyttelsesmetoder,

¹² Udover virkningerne af klimaændringer, invasive arter, overudvinding af naturressourcer, forurening osv.

¹³ Europa-Kommissionen. *Den fælles landbrugspolitik kontekstindikator C.19 Landbrugsareal, der dyrkes økologisk*. Baseret på EUROSTAT [[org_cropar_h1](#)] kombineret med [[apro_cpsh1](#)] og [[org_cropar](#)]. Data for Kroatien vedrører 2019.

forbedringer af husdyrhold og gødningsforvaltning (med fokus på tarmgæring for at reducere methanemissioner) og mere **effektiv kunstvanding** (som, hvis den anvendes hensigtsmæssigt, kan lette presset på de knappe vandressourcer). **Videnintensivt landbrug** kan også aktivt støtte etablering og vedligeholdelse af levesteder — f.eks. gennem passende **sædskifte**, herunder bælgafgrøder. Det er vigtigt at **skabe og bevare landskabstyper og meget forskelligartede landskabstræk** i landbrugsområder for at genoprette biodiversiteten, hvilket forbedrer landbrugets produktivitet på lang sigt, forebygger jorderosion og -nedbrydning, filtrerer luft og vand, støtter klimatilpasningen — og hjælper landbruget og skovbruget med at realisere deres betydelige potentiale som **kulstofdræn**.

Mange af disse tilgange kan også omsættes til **økonomiske fordele for landbrugerne**. Skovrejsning, genopretning af skove og bæredygtig skovforvaltning kan bidrage til modvirkning af klimaændringer ved at øge nettooptaget af CO₂, ved at bevare kulstoflagrene og ved at levere materialer og vedvarende energi til den cirkulære bioøkonomi og samtidig skabe sidegevinster, herunder for biodiversiteten og tilpasningen til klimaændringer. Landbrugere og skovbrugere kan således belønnes direkte for miljø- og klimainsatsen (det såkaldte kulstoflandbrug), der skaber nye forretningsmuligheder for landdistrikterne. Gennemførelse af energi- og ressourceeffektive foranstaltninger såsom fremme af energibesparelser i landbruget og vedvarende teknologier i mindre skala kan også støtte landbrugssektoren. En **lang række værktøjer under den fælles landbrugspolitik** kan bidrage til at gennemføre disse skridt i praksis i synergi med andre EU-politikker og nationale politikker og lovgivning vedrørende miljø, klima og energi. Værktøjerne omfatter ikke kun forskellige typer af **miljømæssige arealbaserede betalinger** — heriblandt de nye økoordninger sammen med mangeårige betalinger i den fælles landbrugspolitik's søjle II — men også elementer af **konditionalitet** og støtte til **videnopbygning, investeringer, innovation og samarbejde**.

Medlemsstaterne skal definere det faktiske indhold af miljø- og klimainsatsen i form af grundlæggende krav, økoordninger og betalinger til udvikling af landdistrikterne. Tilsammen udgør de den såkaldte "**grønne arkitektur**". **Medlemsstaterne skal** på grundlag af ordentlig planlægning og de hidtidige resultater **vælge og kombinere disse forskellige værktøjer under den fælles landbrugspolitik for at opnå klare resultater på miljø- og klimaområdet**.

Tekstboks 1. Eksempler på mulige økoordninger

Kommissionen har identificeret **eksempler på mulige økoordninger til støtte for medlemsstaterne** med henblik på udarbejdelsen af effektive strategiske planer under den fælles landbrugspolitik. De er i overensstemmelse med jord til bord-strategien og EU's biodiversitetsstrategi for 2030 med potentiale til at bidrage til flere af deres målsætninger, og uden at det berører fremtidige regler om dette emne. Medlemsstaterne kan f.eks. anvende økoordninger til at fremme følgende landbrugspraksis:

- **Skovlandbrug** ved at støtte landbrugere, f.eks. med at holde en minimumstæthed af træer på parceller eller passe træerne på en måde, der maksimerer fordelene for fugle og insekter
- **Agroøkologi** ved at støtte landbrugerne i f.eks. at anvende naturlige stoffer som plantebeskyttelsesmidler eller anvende afgrødesystemer, der går videre end obligatoriske minimumskrav til vekseldrift. Økologisk landbrug er et eksempel på agroøkologi
- **Præcisionsdyrkning** ved at støtte landbrugerne i f.eks. at udarbejde en plan for forvaltning af næringsstoffer, der — takket være teknologi og in situ-dataanalyse

— giver mulighed for realtidsdata og hurtige korrigerende foranstaltninger. Disse teknologier bidrager til at reducere input og emissioner

- **Kulstofbinding** ved at støtte landbrugere i f.eks. ikke at pløje og at reducere jordbearbejdning (jordbundsbevarende landbrug), genoprette drænedede tørvemoser, bevare græsarealer og installere og vedligeholde de forskelligartede landskabstræk, som bl.a. omfatter levende hegn, bræmmer, ikkeproduktive træer og damme.

2.3. Styrkelse af den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne og håndtering af samfundsmæssige problemer

Nøgletal for EU's landbrug og landdistrikter:

— 5,1 % af EU's bedriftsledere er under 35 år gamle (2016)

— BNP pr. indbygger i landdistrikterne ligger på 74 % af EU-gennemsnittet (2014)

— den harmoniserede risikoindikator 1 for pesticider er reduceret med 17 % (2011-2018).

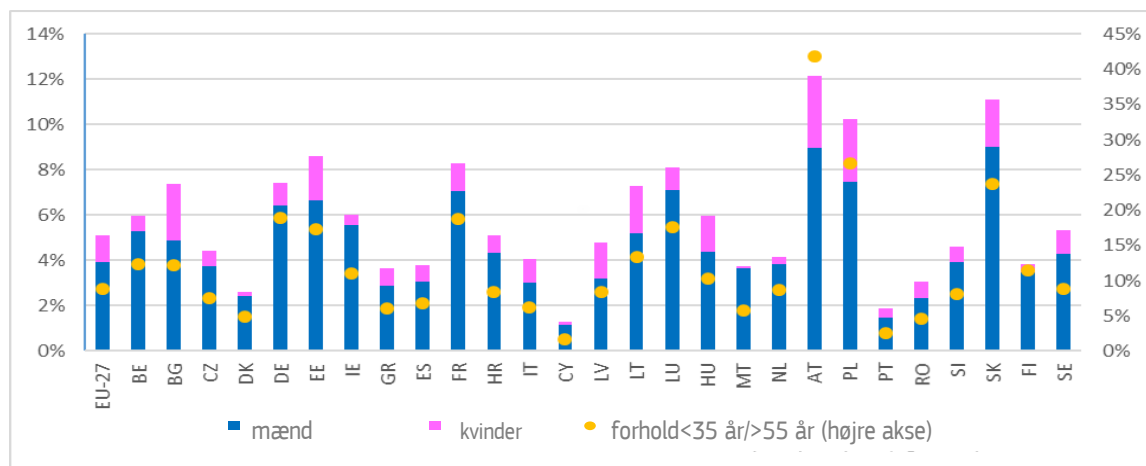
En vellykket gennemførelse af den **omstilling**, der er skitseret i jord til bord-strategien, vil kræve en samordnet indsats og inddragelse af aktører på tværs af EU's områder. Landdistrikterne har et særligt potentiale i denne henseende, idet de er hjemsted eller forretningssted for landbrugere, skovbrugere, iværksættere og forbrugere og omfatter store dele af Europas naturressourcer og økosystemer. Frigørelse af dette **potentiale betyder, at man kickstarter en "god cirkel", hvor nyskabte økonomiske muligheder resulterer i en positiv dynamik** såsom mindselse af fattigdom, arbejdsløshed og bedre adgang til tjenesteydelser **i alle dele af samfundet i landdistrikterne.**

Det handler om at skabe fremtidsperspektiver, herunder for de mest sårbare områder og samfundsgrupper, således at borgerne får gavn af attraktive landdistrikter og — i overensstemmelse med jord til bord-strategien — en retfærdig omstilling. Landdistrikterne rummer mange muligheder, men i mange dele af Unionen er de kendetegnet ved strukturelle svagheder eller udforskede muligheder. Selv om der er forskel på situationen i og mellem medlemsstaterne, opstår der stadig visse udfordringer. I mange medlemsstater halter landdistrikterne bagefter med hensyn til indkomst pr. indbygger, adgang til grundlæggende infrastruktur og tjenester og en ordentlig udforskning af bioøkonomiens potentiale.

Risikoen for fattigdom og social udstødelse og ugunstige beskæftigelses- og **arbejdsløshedssituationer**, som ofte berører kvinder, unge eller andre sårbare grupper, er også et tilbagevendende træk ved EU's landdistrikter. Som følge heraf er landdistrikterne i mange medlemsstater udsat for affolkning og/eller aldring, hvilket kræver effektive løsninger for at tiltrække unge, herunder til landbrugssektoren.

I løbet af det seneste årti er andelen af **unge landbrugere** i den samlede landbrugsbefolkning faldet, mens andelen af landbrugere over 55 år er steget. Dette har et **vigtig kønsaspekt**, da andelen af kvindelige unge landbrugere er særlig lav. **Adgang til jord, finansiering og effektive rådgivningstjenester** er de vigtigste udfordringer for erhvervsudviklingen.

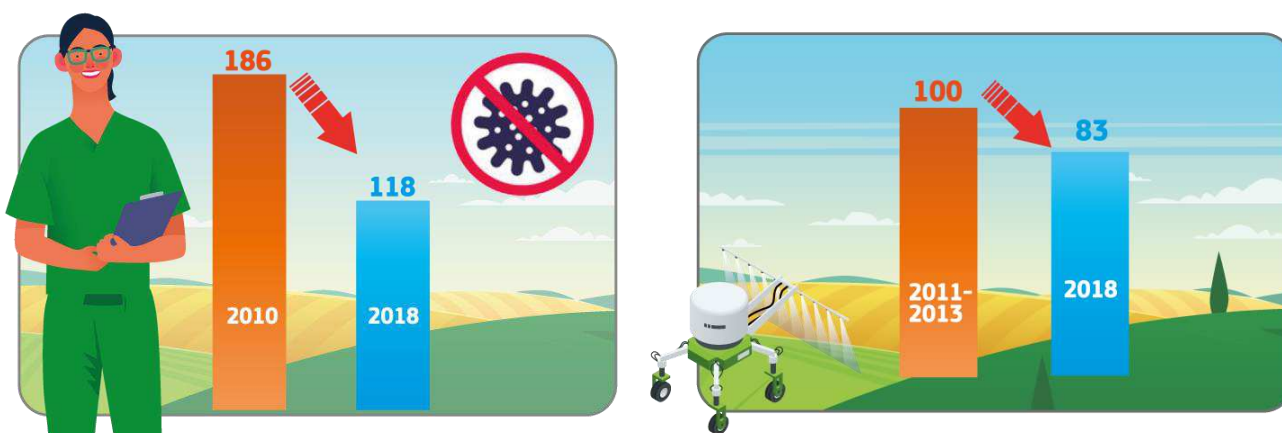
Figur 4. Unge landbrugere i EU's medlemsstater — andel af bedriftsledere under 35 år i 2016

Kilde: EUROSTAT [[ef_m_farmang](#)] ¹⁴

EU's landbrug spiller også en vigtig rolle **med hensyn til at imødekomme samfundets krav til fødevarer og sundhed** i overensstemmelse med målsætningerne i jord til bord-strategien om at omdanne EU's fødevarer ved at håndtere deres virkninger, herunder de miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige og økonomiske. Samtidig med at der tages hensyn til de fremskridt, der er gjort på EU-plan på mange områder, **er der tydeligvis stadig udfordringer med hensyn til at reducere anvendelsen af input, navnlig kemiske pesticider, gødningsstoffer og antimikrobielle stoffer i landbruget, samt forbedre dyresundheden og -velfærden, øge biosikkerheden, styrke beskyttelsen af planter mod nye skadedyr og sygdomme, fremme et mere bæredygtigt og sundere fødevarerforbrug (såsom øget forbrug af frisk frugt og grønt) og reducere fødevarerforbrug og madspild.** Som anført i EU's jord til bord-strategi er EU's nuværende fødevarerforbrugsmønstre ikke bæredygtige hverken ud fra et sundheds- eller et miljømæssigt synspunkt. Fødevarerforbruget, som også påvirkes af foranstaltningerne under den fælles landbrugspolitik, skal støtte en kostomlægning i retning af en mere plantebaseret kost i overensstemmelse med de nationale ernæringsmæssige anbefalinger, således at det vil bidrage til at nå både målsætningerne for miljømæssig bæredygtighed og sundhed.

Figur 5 og 6. Antimikrobielle stoffer (i mg/PCU) og pesticider (HRI1) i EU

Kilde: DG AGRI after ESVAC, Tenth ESVAC Report (2020)¹ Source: EUROSTAT [[aei_hri](#)]¹

¹⁴ Europa-Kommissionen. *Den fælles landbrugspolitik kontekstindikator C.23 Aldersstruktur for driftsledere i landbruget*. Baseret på EUROSTAT [[ef_m_farmang](#)]

Vejen frem

Det vil kræve, at der mobiliseres en blanding af offentlige og private ressourcer og initiativer under anvendelse af den fælles landbrugspolitik og andre EU-politikker og -midler¹⁵ inden for et gunstigt juridisk miljø, hvis rækken af strukturelle udfordringer skal tackles, og der **skal skabes en positiv dynamik på tværs af landdistrikterne**. Målrettede og integrerede investeringer i både fysisk og menneskelig kapital vil være af særlig betydning, bl.a. for at forbedre erhvervsklimaet, fremme den cirkulære økonomi og bioøkonomien og bevare og udvikle de infrastrukturer og tjenester, der er nødvendige for en diversificeret økonomi. Der er behov for at rette særlig opmærksomhed mod de områder og interessenter, der har det største behov.

I overensstemmelse med den nyligt vedtagne strategi for ligestilling mellem kønnene¹⁶ henstilles det til alle medlemsstaterne at sikre, at deres strategiske planer under den fælles landbrugspolitik omfatter målrettede foranstaltninger til at imødekomme specifikke behov hos **kvinder** i landbruget og i landdistrikterne og til at sikre, at ligestillingen mellem kønnene i landbrugssektoren styrkes. Der skal lægges særlig vægt på børnepasningsordninger af god kvalitet i landdistrikterne og på udligning af kønsskævheder, navnlig inden for beskæftigelse.

Medlemsstaterne er nødt til at sikre beskyttelse af **arbejdstagere i landbruget**, navnlig de usikre, sæsonbetonede og ikke-registrerede arbejdstagere. Dette vil spille en vigtig rolle med hensyn til at sikre overholdelsen af de rettigheder, der er nedfældet i lovgivningen, hvilket er et væsentligt element i EU's retfærdige fødevarer-system, der er omhandlet i jord til bord-strategien.

Bestræbelserne på at fremme et generationsskifte inden for landbruget skal **støtte investeringer** i grundlæggende infrastruktur og tjenesteydelser samt økonomisk diversificering (f.eks. på bedrifter eller inden for bioøkonomien), lette adgangen til finansiering samt specifik viden/rådgivning til opstart af landbrugsvirksomheder, afhjælpe begrænsningerne i forbindelse med arv og støtte samarbejdet mellem landbrugsgenerationer, herunder generationsskifte. De berørte medlemsstater skal også være specielt opmærksomme på områder med særlige behov og sårbarheder, såsom regionerne i den yderste periferi som omhandlet i artikel 349 i TEUF.

De økonomiske muligheder kan også opstå som følge af **en bedre overensstemmelse mellem landbrugsproduktionen og ændrede forbrugerkrav**. I forbindelse med EU's grønne pagts mål om at reducere salget af antimikrobielle stoffer for at bekæmpe antimikrobiel resistens er der behov for en samordnet indsats for yderligere at reducere anvendelsen heraf i en række medlemsstater gennem instrumenter, der fremmer bedste praksis for reduceret og hensigtsmæssig anvendelse af antimikrobielle stoffer, uddannelse og rådgivningstjenester sammen med forbedret forvaltning af husdyrproduktion, biosikkerhed, infektionsforebyggelse og -bekæmpelse.

Disse foranstaltninger vil også bidrage til at **forbedre dyresundheden og biosikkerheden**. For at nå målet om at reducere anvendelsen af og risikoen ved kemiske pesticider skal de fleste medlemsstater bidrage ved at fremme **udbredelsen af integreret bekæmpelse af skadegørere, præcisionslandbrug og skifte til mindre farlige plantebeskyttelsesmidler**.

¹⁵ I overensstemmelse med artikel 174 i TEUF.

¹⁶ KOM(2020) 152 endelig.

Medlemsstaterne bør også gøre en stor indsats for at **skifte til sundere og mere miljømæssigt bæredygtige kostvaner** i overensstemmelse med de nationale ernæringsmæssige anbefalinger og overveje, hvordan deres strategiske planer kan bidrage til **et sundere fødevarmiljø**, og være opmærksomme på **fødevarer og madspild**.

2.4. Fremme og deling af viden, innovation og digitalisering i landbruget og landdistrikterne

Nøgletal for EU's landbrug og landdistrikter:

— 60 % af husstandene i landdistrikterne har adgang til hurtigt bredbåndsinternet (2019)

— 32 % af bedriftslederne havde en grundlæggende eller fuld landbrugsuddannelse (2016).

Viden og innovation spiller en central rolle med hensyn til at hjælpe landbrugere og landbosamfund med at klare udfordringerne i dag og i morgen. Forskning og innovation, digitalisering og nye teknologier vil være blandt de centrale katalysatorer for overgangen til mere bæredygtige og sundere fødevarsystemer.

EU's rammeprogram for forskning og innovation Horisont Europa vil blive iværksat for at supplere den omfattende viden og igangværende landbrugsforskning. Denne viden forbliver imidlertid ofte fragmenteret og anvendes ikke effektivt i praksis, selv om landbrugssektoren har en betydelig og underudnyttet innovationskapacitet.

Medlemsstaterne bør gøre brug af de fremtidige strategiske planer under den fælles landbrugspolitik til at støtte Horisont Europa-programmet og dets partnerskaber og missioner, hvilket vil yde et væsentligt bidrag til den europæiske grønne pagt. Navnlig missionen "**Pleje af jordbunden — en vigtig kilde til liv**" og missionen "**Et klimaresistent Europa**" er af stor betydning for landbruget og landdistrikterne.

Viden- og innovationssystemet for landbruget (AKIS), der sikrer effektive videnstrømme mellem aktørerne, vil være afgørende for at nå de specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik og nå målene i den grønne pagt. For at imødekomme landbrugernes voksende informationsbehov vil integrationen af alle rådgivere i AKIS og innovationsstøttetjenesterne sikre udbredelsen af relevante forsknings- og innovationsløsninger.

Det vigtigste instrument til at fremskynde innovation på stedet er det **europæiske innovationspartnerskab for landbrugets produktivitet og bæredygtighed (EIP-AGRI)** og navnlig dets operationelle grupper, dvs. innovative projekter inden for landbrug og andre aktiviteter i forbindelse med landbrug og landdistrikter (miljø, klima, biodiversitet, fødevarer- og nonfoodsystemer osv.).

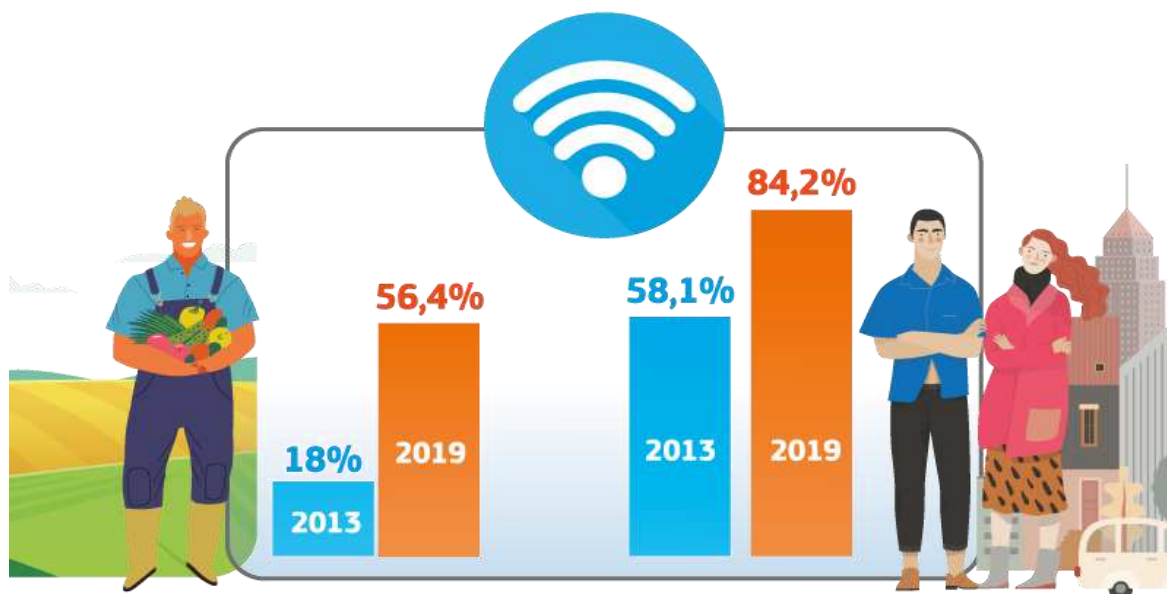
Medlemsstaterne bør **engagere sig i den digitale omstilling** i landbrugssektoren ved at **udnytte EU's teknologiske kapacitet** inden for digitale teknologier og datateknologier og infrastruktur samt satellitobservation, præcisionslandbrug, geolokaliseringstjenester, selvkørende landbrugsmaskiner, droner osv. for bedre at kunne overvåge og optimere produktionsprocesserne i landbruget og gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik. Tilgængeligheden af en **hurtig og pålidelig internetforbindelse i landdistrikterne** ledsaget af udviklingen af digitale færdigheder er afgørende for at muliggøre udviklingen af alle fremtidige intelligente løsninger for vores landbrug, erhvervsliv og lokalsamfund i

landdistrikterne. Hurtigt internet kan tilvejebringe bedre informations-, uddannelses- og sundhedstjenester, der også muliggør et generationsskifte i landbruget og udvikling af en moderne økonomi i landdistrikterne. På dette område skal der stadig gøres en stor indsats i en række medlemsstater. Strategier for intelligent specialisering er også en vigtig faktor for at frigøre landdistrikternes innovationspotentiale.

Parallelt hermed er det **nødvendigt at modernisere medlemsstaternes administrative systemer for at muliggøre integration af en bred vifte af digital information** og udnyttelse af digital information (enten gennem kunstig intelligens eller dataanalyse og modelleringstilgange) for at reducere omkostningerne, forstå politikernes effektivitet og samtidig forbedre tjenesterne og fordelene for befolkningen i landdistrikterne. Udvikling af potentialet i det **integreerede forvaltnings- og kontrolsystem (IFKS)** på grundlag af dets nuværende komponenter kan støtte den offentlige forvaltnings indsats på dette område. Disse forbedringer skulle kunne hjælpe medlemsstaterne med at sikre, at landbrugerne har adgang til et matrikelsystem, der sætter dem i stand til at sikre sig, at de kan ansøge om støtte til jord, som de har en lovfæstet ret til, og sikrer, at jord, der ansøges om, er til deres rådighed.

Brugen af digitale teknologier er afgørende for at øge sektorens og landdistrikternes økonomiske og miljømæssige resultater og for moderniseringen og forenklingen af såvel forvaltningen som kontrollen af den fælles landbrugspolitik og **performancerapportering** i henhold til den fælles landbrugspolitik.

Figur 7. Hurtig bredbåndsdækning i EU — husstande i landdistrikter/nationale husstande

Kilde: Individuelle DESI-indikatorer [[desi_1b1_fbbc](#)]¹⁷

¹⁷ Europa-Kommissionen. *Indeks over den digitale økonomi og det digitale samfund*. Individuelle DESI-indikatorer — 1b1 dækning med (næstgenerations) hurtigt bredbånd [[desi_1b1_fbbc](#)].

3. PÅ VEJ MOD VELEGNED E STRATEGISKE PLANER UNDER DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

3.1. Integrering af den grønne pagt i de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

De fremsatte henstillinger er et første skridt i processen med at integrere den europæiske grønne pagt i de fremtidige strategiske planer under den fælles landbrugspolitik. Vurderingen i de forskellige arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene og de data, der anvendes til denne vurdering¹⁸, udgør et godt grundlag for, at medlemsstaterne selv kan definere deres potentielle bidrag til den fælles ambition på en kvantificeret måde.

Ifølge forslaget til forordning om de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik skal medlemsstaterne udarbejde en **interventionsstrategi** for hver af de ni specifikke målsætninger, som skal omfatte **målene (på resultatindikatorniveau)** og de **mest hensigtsmæssige interventioner**. Værdien af disse mål og udvælgelsen og udformningen af interventionerne skal begrundes ud fra **behovsvurderingen**.

Henstillingerne (og den tilgrundliggende analyse) vil lette behovsvurderingen for hvert specifikt mål. Samtidig anmodes **medlemsstaterne om at fastsætte eksplicite nationale værdier for de forskellige mål i den grønne pagt**.

De nationale værdier skal omsætte de fælles ambitioner for hvert enkelt mål i den grønne pagt til specifikke ambitioner på nationalt plan. Disse kvantitative ambitioner vil gøre det muligt for medlemsstaterne at forklare, hvordan de planlægger at bidrage til den nye EU-ambition, der er fastsat i den grønne pagt, og således angive en klar retning for den indsats, der skal gøres på nationalt plan. Disse eksplicite nationale værdier bør fastlægges under hensyntagen til den indsats, der er gjort i de seneste år, den nuværende situation og potentialet for forbedring, idet den enkelte medlemsstats specifikke situation anerkendes. Hvor det er relevant, bør medlemsstaterne sikre overensstemmelse med allerede eksisterende nationale strategier eller mål, der stammer fra andre planlægningsinstrumenter og retlige forpligtelser. Fastlæggelsen af de nationale værdier vil hjælpe medlemsstaterne med at vurdere behovene og fastsætte målene for de strategiske planer på resultatindikatorniveau.

Europa-Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i denne proces inden for rammerne af den strukturerede dialog, inden de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik vedtages formelt.

Ved at undersøge alle nationale værdier sammen vil det være muligt at vurdere, om EU samlet set er på vej til at nå de relevante mål i den grønne pagt. Kommissionen vil på tidspunktet for godkendelse og ændring af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik kontrollere den overordnede sammenhæng mellem medlemsstaternes værdier og målene i den grønne pagt. Fremskridtene hen imod målene i den grønne pagt på medlemsstatsniveau vil blive overvåget gennem den evalueringsramme, der foreslås for den fremtidige fælles landbrugspolitik¹⁹.

¹⁸ Se bilagene til denne meddelelse.

¹⁹ [Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene](#) SWD(2020) 93 final om *analyse af forbindelserne mellem reformen af den fælles landbrugspolitik og den grønne pagt*.

3.2. Udarbejdelse af effektive strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

De fremtidige strategiske planer under den fælles landbrugspolitik er ikke kun planlægningsværktøjer. De er grundlaget for en ny styreform med et styrket samarbejde mellem de forskellige forvaltningsniveauer og større åbenhed og gennemsigtighed over for det europæiske samfund. På grundlag af henstillingerne i de 27 arbejdsdokumenter vil Europa-Kommissionen styrke den strukturerede dialog med medlemsstaterne ved at yde yderligere vejledning og intensivere støtten til udarbejdelsen af de 27 strategiske planer under den fælles landbrugspolitik. Kommissionen vil også optrappe denne støtte ved offentligt at dele relevante dokumenter om, hvordan den påtænker at vurdere de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik²⁰.

Som fastsat i artikel 94 i forslaget til forordningen om strategiske planer under den fælles landbrugspolitik skal de kompetente **miljø- og klimamyndigheder** inddrages effektivt i udarbejdelsen af planens miljø- og klimaaspekter.

Ved udarbejdelsen og gennemførelsen af de strategiske planer skal medlemsstaterne sikre gennemsigtighed. Medlemsstaterne skal sikre, at interventionerne udformes på grundlag af **objektive og ikkediskriminerende kriterier**, er forenelige med det indre marked og ikke er konkurrencefordrejende. Samtidig vil medlemsstaterne ved fastlæggelsen af udvælgelseskriterier bestræbe sig på at sikre, at støtten målrettes i overensstemmelse med formålet med interventionen, princippet om **ligebehandling af ansøgere**, bedre udnyttelse af finansielle ressourcer og **undgåelse af interessekonflikter**.

Omstillingen kræver også en yderligere indsats for at sikre, at alle de forskellige politikker, der gennemføres i det samme område, på en konsekvent og integreret måde bidrager til bæredygtige fødevarer-systemer. Dette omfatter også forbindelser mellem landdistrikter og byområder og tilgange til funktionelle områder, som skal styrkes. For eksempel kræver ambitionen om at bevare biodiversiteten i landbrugsområderne, at medlemsstaterne ikke finansierer investeringer og landbrugspraksis med en negativ indvirkning på miljøet.

Desuden bør den strategiske planlægning under den fælles landbrugspolitik sikre sammenhæng og komplementaritet **med andre EU-fonde** (navnlig samhørighedspolitikken) for at undgå dobbeltfinansiering og forbedre den overordnede effektivitet af investeringerne. Alle EU-midler bør fungere i fuld synergi og bidrage til de målsætninger, der er fastsat i den europæiske grønne pagt. Territoriale redskaber (såsom lokaludvikling styret af lokalsamfundet) og grænseoverskridende samarbejde bør styrkes yderligere. Der bør også tages hensyn til de landespecifikke henstillinger, der er udstedt i forbindelse med det **europæiske semester**, og til vigtig strategisk udvikling, som f.eks. **den langsigtede vision for landdistrikter**, der skal offentliggøres i 2021 som en samlet ramme for udviklingen af EU's landdistrikter i de kommende årtier.

3.3. Styrkelse af partnerskabsprincippet

For at øge den viden, den ekspertise og de synspunkter, der gøres tilgængelig i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af den fremtidige fælles landbrugspolitik, er det også vigtigt, at de nye strategiske planer udarbejdes i henhold til partnerskabsprincippet. Som fastsat i artikel 94 i forslaget til forordningen om strategiske planer skal medlemsstaterne udarbejde de strategiske planer på grundlag af

²⁰ Se fodnote 19.

gennemsigtige procedurer og inddrage interessenter. Inddragelsen af alle relevante offentlige organer (herunder kompetente regionale og lokale myndigheder), økonomiske interesseorganisationer og arbejdsmarkedets parter samt relevante organer, der repræsenterer civilsamfundet, skal finde sted i alle forberedende faser af den fremtidige strategiske plan.

Der er stadig behov for en indsats for at sikre en passende inddragelse og faktisk deltagelse af interessenter og civilsamfundet i udformningen af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik. Kommissionen opfordrer indtrængende alle medlemsstater til at handle i denne henseende, navnlig de medlemsstater, der endnu ikke har indledt en åben og gennemsigtig dialog med alle partnere. Kommissionen vil nøje overvåge denne proces, inden de strategiske planer forelægges.

På grundlag af erfaringerne fra programmerne for udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020 anbefaler Kommissionen, at alle medlemsstater anvender principperne i den **europæiske adfærdskodeks for partnerskab** inden for rammerne af ESI-fondene²¹.

Inddragelse af alle aktører vil også være afgørende i gennemførelsesfasen, og de skal også spille en vigtig rolle i de fremtidige **overvågningsudvalg**. Disse udvalg, der er nedsat på forhånd, bør allerede spille en rolle i forbindelse med færdiggørelsen af udkastet til strategiske planer under den fælles landbrugspolitik, inden de forelægges for Kommissionen. Et velfungerende nationalt netværk under den fælles landbrugspolitik kan øge de strategiske planers bidrag til opfyldelsen af målene og ambitionerne i den grønne pagt. Netværket under den fælles landbrugspolitik bør bl.a. fungere som formidler og støtte, f.eks. med hensyn til at skabe forbindelsen mellem forsknings- og innovationsfællesskaber og landbrugere inden for AKIS og fremme synergier mellem den fælles landbrugspolitik og det europæiske forskningsrum samt et regionalt samarbejde inden for rammerne af platformen for intelligent specialisering inden for fødevarer.

²¹ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 240/2014 af 7. januar 2014 om den europæiske adfærdskodeks for partnerskab inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde.